

Landsmøte- rapport 2025

folkehjelp.no

Norsk
Folkehjelp

FAGFORBUNDET

Alle har mistet noen, noen har mistet alt

En overmoden våpenhvile mellom Israel og Hamas er omsider i havn. Israelske gisler og palestinske fanger er løslatt – til stor glede og lettelse både i Israel, i Gaza og på Vestbredden.

Våpenhvileavtalen er helt og holdent på USAs og Israels premisser. En varig fred virker fortsatt langt unna, for ikke å snakke om en palestinsk stat. I Trump-planen er palestinerne ikke engang nevnt som aktører i å skape sin egen framtid. Avtalen bygger ikke på vedtatte prinsipper i humanitærretten, og krever ingen slutt på okkupasjonen. Med Vestens velsignelse vil palestinerne fortsatt mangle frihet og selvbestemmelse. Grensene må åpnes umiddelbart, enorme mengder nødhjelp må inn.

To års blodig mareritt for folket i Gaza har kostet Israel mye i verdensopinionen. Krigen mot Hamas har vist seg å være en dyrekjøpt 'seier' også for Israel. FN og det internasjonale samfunnet for øvrig hadde verken nødvendig vilje eller makt til å stoppe krigen mot Gaza.

Varige endringer bygges nedenfra, via grasrota i folkelige bevegelser. Også under helt umenneskelige forhold greide våre modige partnere i det okkuperte Palestina å fortsette sitt arbeid for og sammen med en livredd, utsultet og dypt traumatisert befolkning. Her ligger stor lærdom og mye å bygge videre på. Fagforbundets imponerende innsamling *Gaza sulter* til vår partner *Union of Agricultural Work Committees* har betydd svært mye for dem.

Samarbeidet mellom Fagforbundet og Norsk Folkehjelp har bidratt til flere politisk viktige delseire på hjemmebane, først og fremst i kampen for å få Oljefondet ut av den israelske okkupasjonen. Takk også for trofast programstøtte til Libanon, Palestina og Sør-Sudan!

Norsk Folkehjelps slagord er *Solidaritet i praksis* og *Folk forandrer verden*, to slagord jeg er stolt av. Fagforbundet viser stadig sin solidaritet i praksis. Medlemmer, tillitsvalgte og fylkenes Palestina-ambassadører er aktivt med på å forandre verden. Alle har behov for å kunne håpe på en bedre framtid – håp er det vi *gjør*. Solidaritet er ferskvare og trengs mer enn noen gang.

Godt landsmøte!

Raymond Johansen
generalsekretær

Redaksjon: Inger Sandberg og Are Stranden, Norsk Folkehjelp, Ingunn Eriksen, Fagforbundet
Redaksjonen ble avsluttet 10. oktober 2025
Layout: Magnolia design as

Forsidefoto: Anas Mohammed, Gaza / Shutterstock

– Hva dere gjør i Norge, gir oss håp

Foto: Mohammed Zanoun, Gaza

– Jeg er svimmel av sult. Huset vårt i Gaza er bombet, og som alle andre har vi måttet flykte flere ganger. Nå sover jeg ute på en madrass, fortalte en av Norsk Folkehjelps lokalt ansatte nylig til Fagbladet.

Han drikker forurensset vann, har måttet leve på 500 kalorier i døgnet over lang tid og har gått ned 30 kilo. Jevnlige har han sett foreldre skrive navnet på barna sine med tusj på hendene deres, i tilfelle de skulle bli sprengt til døde.

– Men midt i marerittet får vi en styrket moral av solidariteten fra dere i Norge, sier han.

Våpenhvile, men blir det fred?

Trump-avtalen ble kunngjort 8. oktober 2025 og består av 20 punkter. Partene er enige om første fase: Hamas skal frigjøre israelske gisler – både levende og døde – Israel skal løslate nærmere 2000 palestinske fanger, stanse bombingene og trekke tilbake sine styrker. Planen har fått kritikk fra palestinsk sivilsamfunn og

Foto: Mohammed Zanoun, Gaza

38 FN-spesialrapportører for å tilsidesette folkeretten på bekostning av palestinerne.

Israels daglige bombetokt gjennom to lange år har forvandlet Gazastripen til en rykende ruinhaug. Ifølge palestinske helsemyndigheter er over 67 000 palestinere døde, derav over 20 000 barn. Det reelle dødstallet er langt høyere, ingen vet hvor mange som ligger døde under ruinene. 158 000 er alvorlig kvestet for livet, over 56 000 barn har blitt foreldreløse. En hel befolkning på 2,2 millioner mennesker er kollektivt traumatisert. Sykehus, skoler, universiteter, boliger, moskeer, kirker, infrastruktur og verdifull kulturarv er ødelagt – kanskje for alltid. Over 1,9 millioner mennesker, 86 prosent av Gazas befolkning, er drevet på flukt.

Israel har bevisst sultet ut befolkningen gjennom blokaden og ved å nekte humanitær adgang til Gazastripen. Sult i Gaza har vært varslet gjentatte ganger siden slutten av 2023. Allerede i desember 2023 rapporterte FN om akutt matusikkerhet for

hele befolkningen, med over 500 000 mennesker i katastrofal tilstand. I løpet av 2024 vedvarte krisen, og analyser fra *Integrated Food Security Phase Classification* viste at Gaza var på terskelen til hungersnød. I august 2025 ble hungersnød offisielt erklært i Gaza by, med over 640 000 mennesker rammet. FN bekreftet da at alle kriterier for hungersnød var oppfylt: Ekstrem matmangel, akutt underernæring og sultrelaterte dødsfall.

I oktober 2024 vedtok det israelske parlamentet en lov som forbyr UNRWA, FNs hjelpeorganisasjon for palestinske flyktninger, å operere i Gaza, på Vestbredden og i Øst-Jerusalem. Forbudet trådte i kraft i januar 2025 og har fått omfattende internasjonal kritikk, blant annet fra FN, WHO og EU. I stedet ble matutdeling foretatt av *Gaza Humanitarian Foundation*, et kontroversielt amerikansk-israelsk selskap med amerikanske leiesoldater, eksmilitære og hjelpearbeidere. Over 1000 palestinere er rapportert skutt og drept i kaotiske matkøer.

Over 1700 palestinske helsearbeidere og nærmere 250 palestinske journalister er drept. Israel har nektet utenlandske journalister adgang til Gazastripen siden 7. oktober 2023. Ingen andre steder i verden er så mange journalister drept i én og samme konflikt etter andre verdenskrig, ifølge *International Federation of Journalists*.

'Not the two state solution, but the real estate solution'

Trump-planen inneholder etablering av en overgangsregjering i Gaza uten Hamas eller Fatah, men med palestinske teknokrater. Donald Trump skal lede et internasjonalt organ – *Board of Peace* – som skal overvåke prosessen, med tidligere britisk statsminister Tony Blair som en mulig aktør. Det gjenstår mye før planen er ferdigforhandlet, men planen ser ut til å legge opp til å endre området til et investeringsobjekt for internasjonal kapital.

Sammen med Irland og Spania anerkjente Norge Palestina 28. mai 2024. 18 nye land har anerkjent i løpet av 2024 og 2025. 159 av FNs 193 medlemsland har nå anerkjent den ikke-eksisterende staten Palestina – nettopp som stat. Men de storpolitiske paradoksene står fortsatt i kø. I dagens situasjon er anerkjennelse primært

et politisk håndslag overfor palestinerne, mens realitetene på bakken aldri har vært lengre unna å kunne etablere noen palestinsk stat. Over 700 000 israelske bosettere på FN-definert palestinsk territorium på Vestbredden inkludert Øst-Jerusalem er en åpenbar hindring for etableringen av en palestinsk stat på det samme territoriet.

Benjamin Netanyahu gjentar stadig sitt mantra om at 'en palestinsk stat kommer ikke på tale', senest under sin tordentale i FNs generalforsamling 26. september 2025.

Israelere flest har støttet krigen

Det overraskende Hamas-angrepet inne i Israel 7. oktober 2023 er det største traumet i landets historie. Over 1200 israelere ble drept og 251 bortført som gisler til Gaza. Angrepet var et enormt sjokk, både for Israel og en målløs verden – trolig også for mange palestinere.

Det vakte voldsomme protester at Israels sikkerhetstjenester viste seg totalt uforberedt. De interne protestene mot regjeringen Netanyahu har primært dreid seg om at de ikke har prioritert å få gislene løslatt og brakt hjem i sikkerhet. Ifølge flere meningsmålinger støtter 80 prosent av israelerne krigen mot Hamas og en fordrivelse av palestinerne, både fra Gazastripen og fra Vestbredden. Tanken om et Stor-Israel uten palestinere står sterkt hos høyreorienterte israelere, særlig blant de ultra-ortodokse, som Netanyahu er avhengig av for å holde regjeringen samlet. Hvis den sprekker, risikerer den omstridte statsministeren å måtte stille i retten og forsvare seg mot en rekke alvorlige korrupsjonstiltaler.

Flere sentrale israelske eks-politikere og pensjonerte militære har kritisert Netanyahu i skarpe ordelag. De har etterlyst et klart definert mål for krigen mot Hamas, samt regjeringens plan for hva som skal skje på Gazastripen etter krigen. Tusenvis av nye reservister har stadig blitt utkommandert til tjeneste i Gaza for *Israeli Defense Force (IDF)*. Dette har vakt en viss motstand, men ikke store protester. Nå kommer det omsider fram i internasjonale medier at en økende andel IDF-soldater har fått kvaler med hva de har vært med på.

Krigen mot Gazastripen har rammet Israel hardt, både nasjonalt og internasjonalt. Israel har møtt økende internasjonal fordømmelse for sin brutale bombing og sitt uforholdsmessige svar på Hamas-angrepet. Folkeretten krever proporsjonalitet når militære angrep skal besvares. Israels anseelse og respekt i verden er klart svekket gjennom deres brutale framferd i Palestina etter oktober 2023.

Fakta om Palestina

Offisielt navn: Palestina, består av Vestbredden og Gazastripen. Vestbredden er kontrollert av partiet Fatah, Gazastripen av partiet Hamas

Flateinnhold: 6 220 km²
(Vestbredden 5 860 km², Gazastripen 360 km²)
(Norge 323 802 km²)

Folketall: Ifølge Palestinas statistiske sentralbyrå 5,48 millioner (Vestbredden 3,25, Gaza 2,23) Norge 5,61 millioner. Totalt bor det 14,5 millioner palestinere rundt i verden.

Språk: Arabisk (offisielt), hebraisk, engelsk

Religion: Gaza: ca 99 % muslimer

(i hovedsak sunnier), 1 % kristne

Gjennomsnittsalder: 19 år på Gazastripen, 22 år på Vestbredden (41 år i Norge))

Forventet levealder: 76 år på Vestbredden, 75 år på Gazastripen (83 år i Norge)

Kilder: Verdensbanken, FN og CIA - The World Factbook, Statistisk sentralbyrå

Kafr Malik øst for Ramallah på den okkuperte Vestbredden: Her ble tre palestinere skutt og drept og sju såret av israelske soldater i juni 2025. Beboerne forsøkte å forsvare seg da ytterliggående bosettere angrep landsbyen og satte fyr på hus og biler. (Foto: Are Stranden)

Vestbredden i skyggen

Også på Vestbredden inkludert Øst-Jerusalem har volden eskalert voldsomt etter 7. oktober 2023. Men i nyhetsbildet havner Vestbredden ofte i skyggen av Gaza. Ifølge FN er over 1000 palestinere drept i israelske angrep mot byer og landsbyer på Vestbredden. Bosettere som angriper palestinere, blir beskyttet av soldatene fra IDF.

Palestinsk landbruksjord blir regelrett stjålet av ekspansive bosettere. Etablerte bosettinger

utvides i rekordfart, og nye bosettinger etableres. De palestinske bøndene får stadig mindre areal å dyrke maten sin på, samtidig som bosetterne også legger beslag på palestinernes vannkilder. I 2025 har Israel intensivert ødeleggelsen av palestinske hus og hjem på Vestbredden og i Øst-Jerusalem. Dette har medført en markant økning av antallet hjemløse og internfordrevne flyktninger. Mange palestinere, også barn, sitter i administrativ forvaring i israelske fengsler – uten lov og dom.

Okkupasjonen og krigen tas opp i internasjonale domstoler

29. desember 2023 anmeldte Sør-Afrika Israel til Den internasjonale domstolen (ICJ), for brudd på folkemordkonvensjonen. 26. januar 2024 avsa domstolen en midlertidig kjennelse som konkluderte med at Israel utfører 'et plausibelt folkemord' mot palestinerne. Domstolen påla Israel å sikre humanitær bistand til sivilbefolkningen i Gaza og stanse drap på sivile, et pålegg Israel åpenbart ikke har respektert. I september 2025 konkluderte FNs uavhengige internasjonale granskningskommisjon for det okkuperte palestinske territoriet med at Israel har begått folkemord på Gazastripen.

19. juli 2024 avsa Den internasjonale domstolen en rådgivende uttalelse som konkluderte med at Israels okkupasjon av Palestina er folkerettsstridig. Israel ble pålagt å avslutte okkupasjonen, evakuere alle bosettere, stanse all ny bosettingsaktivitet innen 18. september 2025 og gi full erstatning og kompensasjon til palestinske ofre.

Fra 2022 har den italienske juristen Francesca Albanese vært FNs spesialrapportør for menneskerettighetssituasjonen i det okkuperte palestinske området. I perioden har hun levert to viktige rapporter: *Genocide as colonial erasure* som belyser det strukturelle i Israels folkemord, og *From Economy of Occupation to Economy of Genocide* som viser hvordan global økonomi medvirker både til okkupasjonen og folkemordet. Rapportene førte til at USA har innført sanksjoner mot henne.

Palestinerne mangler politisk ledelse

Israel har hatt en bevisst strategi for å holde Øst-Jerusalem, Vestbredden og Gazastripen som adskilte soner, både geografisk, politisk og administrativt. Denne fragmenteringen har gjort det nærmest umulig for palestinerne å utvikle en samlet nasjonal bevegelse. I tillegg har Israel i flere tiår aktivt bidratt til å svekke Fatah ved indirekte å styrke Hamas – blant annet ved å tillate pengeoverføringer fra Qatar til Hamas og marginalisere den palestinske selvstyremyndigheten. Dette har vært en bevisst splitt og hersk-politikk fra Israel, og har forsterket den interne palestinske splittelsen.

De årtier lange konfliktene i eget lederskap har vært ødeleggende for palestinerne. Deres tro på politikk og en bedre framtid er nå nær null. Det gjenstår å se hvilken støtte Hamas fortsatt har. Palestinere flest anser Fatah og selvstyremyndighetene på Vestbredden som både udugelige og korrupte. President Mahmoud Abbas ble valgt i januar 2005, og blir 90 år i november 2025. Etter den palestinske valgloven har han sittet på overtid i 16 år.

Men det palestinske sivilsamfunnet har alltid vært godt organisert. Det er fortsatt mange aktører som gjør et imponerende arbeid på grasrota – midt i bomberegner, sult, tvangsfordrivelse, blokade og vedvarende okkupasjon.

Partnerne i landsmøteperioden

Mellom landsmøtene i 2022 og 2025 har Fagforbundet støttet fire av Norsk Folkehjelps partnere i Palestina:

- Association for Women and Child Protection (AISHA)
- General Union of Cultural Centres (GUCC)
- Students' Forum Institute (SFI)
- Union of Agricultural Work Committees (UAWC)

AISHA på Gazastripen

Deres primære mål er å motarbeide og forebygge vold mot kvinner og barn. Så ekstreme forhold som i dagens Gaza medfører også en økning i kjønnsbasert vold. Foreldreløse og sårbare barn blir enda mer utsatt.

I 2024 anslo FN at 1,7 millioner palestinere – tre fjerdedeler av befolkningen – var blitt tvunget på flukt til det sørlige Gaza. 1,3 millioner levde i telt. AISHAs egne ansatte var like sterkt berørt av dette som alle andre, og møtte store hindringer i å kunne nå ut til sine målgrupper. Likevel greide AISHA å tilby 30 kreftrammede og voldsutsatte kvinner psykososial støtte, samt verdighetspakker og noe kontantstøtte til flere kvinner.

AISHA gjennomførte skoling i hvordan forebygge kjønnsbasert og sosial vold. De holdt tre møter med leirledere for å bevisstgjøre dem om betydningen av å gi til mer plass til kvinner i leirledelsen. Om dette utarbeidet de et posisjonsdokument, som de bruker aktivt i ulike sammenhenger.

I 2025 ble enda mer av Gazastripen bombet og ødelagt. Sammenbruddet i el-forsyningen har skrudd opp prisene på alternativ energi med over 300 prosent, og presset fram ny satsing på solcellepaneler. AISHA bidrar til denne utviklingen. De greier fortsatt å holde etterspurte kurs i konflikthåndtering. Også under dagens ekstreme forhold greier de å være nytenkende og kreative. De har erfart at det blir stadig viktigere å bygge stabens egen kapasitet og kompetanse for å kunne tilby relevant psykososial støtte til kvinner og unge jenter.

GUCC i Gaza og på Vestbredden

Siden oktober 2023 er nær all kulturarv på Gazastripen lagt i ruiner. Mange kulturarbeidere er drept, skoler, universiteter og bibliotek er borte, enestående kulturarv er ødelagt for alltid. Når folk stadig tvinges på flukt, har det vist seg umulig for GUCC å holde kontakten med sine målgrupper. Fagforbundet har støttet GUCC siden 2021 og i en tidligere periode. Ved utgangen av 2024 ble Norsk Folkehjelp og GUCC enige om å avslutte samarbeidet.

SFI på Vestbredden

Målet til SFI er å få flere unge politisk engasjert og påta seg verv på universitetene og i sine respektive lokalsamfunn. Medietrening er en av deres metoder. Der skolerers deltakerne i hvordan skape gjennomslag i en offentlig debatt. SFI samarbeider tett med andre organisasjoner for å øke de unges palestinske identitet. De bidrar til bevaring av palestinske jordbruksområder og gammelt kulturlandskap, som trues av en stadig mer intensiv rasering fra israelske soldater og bosettere.

Ifølge SFI består den systemiske ulikheten mellom kvinner og menn i Palestina. Men dagens ulikhet blant unge palestinere er vel så mye knyttet til forholdet mellom marginaliserte og ikke-marginaliserte grupper, og til en økende ulikhet mellom byene og landsbygda. Hele segmenter i befolkningen er nå marginalisert, primært på grunn av geografi, sosioøkonomisk status og – ikke minst – den israelske okkupasjonen.

De palestinske selvstyremyndighetene er sterkt svekket. De får stadig mindre kontroll over eget territorium, og greier i liten grad å beskytte særlig utsatte grupper i C-områdene. Dette rammer også SFIs målgrupper hardt. Unge palestinere har ikke opplevd noe demokratisk valg, kun okkupasjon, krig og elendighet. De har blitt desillusjonerte av den årelange konflikten mellom Fatah, Hamas og andre grupperinger. Mangelen på politisk fornyelse rammer særlig de unge og deres håp om en bedre framtid.

I 2024 holdt SFI kurs i bevisstgjøring om kjønnsroller. De arrangerte en to dagers psykologisk retreat for staben, styret og noen frivillige. De holdt opplæring i tre dager for 20 kvinner og menn i økonomi og entreprenørskap. Aktivister i SFI stiller opp med husdyrstell og dyrking av nye grønnsaker i Deisheh flyktningleir vest for Betlehem. I 2025 hyret SFI en forsker for å utarbeide et posisjonsdokument om de unges rolle i lokalvalgene på Vestbredden. I samarbeid med palestinsk politi organiserte de en konferanse om hvordan motarbeide et økende rusmisbruk blant de unge.

SFI står fast på sitt verdigrunnlag om like rettigheter mellom kjønnene, mellom unge og gamle, mellom by og land. Men eskalerende vold, stadig nye sjekkpunkter og trakassering fra aggressive bosettere og soldater gjør arbeidet svært utfordrende.

UAWC på Gazastripen og Vestbredden

UAWC er det palestinske bonde- og småbrukerlaget, og har vært med i Fagforbundets portefølje helt fra starten i 2010. De er en grasrotorganisasjon for bønder, fiskere og beduiner, som organiserer seg i lokale komiteer. De legger vekt på å få med kvinner i ledelsen. UAWC praktiserer en streng økonomistyring og fører en bevisst antikorrupsjonspolitik.

UAWC er aktivt med i *Via Campesina*, en internasjonal sammenslutning av eiendomsløse bønder med ut-spring i Brasil. For de palestinske bøndene var det en stor inspirasjon å kunne møte bønder fra hele verden ved flere anledninger i 2024 – i Palestina, Tunisia, Marokko, Egypt og Mauretania, samt i FNs menneskerettighetsråd i Sveits i september.

Israels krig mot Hamas innebar en enorm ødeleggelse av landbruket på Gazastripen. Ifølge FN lider nær hele befolkningen nå av alvorlig matusikkerhet. I 2024 ble 60 prosent av matjorda, drivhusene, vannkildene og irrigasjonssystemet ødelagt. På Vestbredden ble 14 212 trær forgiftet eller rykket opp med røttene, derav 10 459 oliventrær. 373 branner ble påtent og ødela store avlinger, primært i områdene rundt Nablus, Ramallah, Jenin og Tulkarem. Dette skaper stor utrygghet for alle, og ødelegger inntektsgrunnlaget for et stigende antall familier på Vestbredden.

Også i 2025 økte bosetervolden mot palestinerne. Over hele Vestbredden har det vært daglige angrep, flere drap har skjedd i C-områdene, mange tvinges på flukt. Omstendighetene legger særlig tunge byrder på kvinnene. UAWC har et pågående prosjekt med kvinner i ledelsen for større matvareuavhengighet i Palestina.

Tidlig om morgenen 31. juli 2025 ble den viktigste enheten til UAWCs frøbank i Hebron – sør på Vestbredden – jevnet med jorda av israelske bulldosere. Uten noe forvarsel ble infrastruktur for frøproduksjon og lagring av lokalt utviklede frøsorter totalt rasert. Frøbanken er sentral for framtidig matproduksjon, selvforsyning og evnen til overlevelse.

UAWC ser med økende bekymring på straffefriheten for all ødeleggelse Israel forvolder. De uttrykker stor taknemlighet for all støtte i landsmøteperioden, og for midlene fra innsamlingen Gaza sulter (se s. 27).

Store utfordringer for lille Libanon

Fakta om Libanon

Offisielt navn: Den libanesiske republikk

Hovedstad: Beirut

Flateinnhold: 10 400 km²

Folketall: 5,60 millioner inkl. ca. 730 000

FN-registrerte syriske flyktninger og ca. 200 000 FN-registrerte palestinske flyktninger

Språk: Arabisk (offisielt), fransk, engelsk, armensk

Religion: 64 % muslimer (ca 50/50 sunnier og shia), 32 % kristne, 4 % drusere

Gjennomsnittsalder: 36 år

Forventet levealder: 79 år

Kilder: Verdensbanken, FN, CIA - The World Factbook

Libanon er bare litt større enn Rogaland fylke, men har en befolkning på ca. 5,6 millioner. Målt i forhold til innbyggertallet er Libanon dét landet i verden som har mottatt flest flyktninger.

Ca. 200 000 FN-registrerte palestinske flyktninger bor i tolv flyktningleirer spredd over hele landet. Mange er nå fjerde generasjons flyktninger, etter forfedre som måtte flykte da staten Israel ble etablert i mai 1948.

UNRWA, FNs hjelpeorganisasjon for palestinske flyktninger i Midtøsten, plikter å drive helsetilbud og skoler i Libanon, Syria, Jordan, Gaza og på Vestbredden. Men UNRWA står og faller med internasjonal finansiering, som har falt dramatisk de senere årene, særlig etter Hamas-angrepet i Israel 7. oktober 2023. Israel og USA har beskyldt UNRWA for at noen av deres ansatte var innblandet i terrorangrepet, men har ikke klart å bevise det. UNRWAs stadig strammere budsjetter rammer palestinerne i Libanon hardt.

Ny regjering i 2025

Grunnet stor politisk turbulens og parlamentariske floker var Libanon uten regjering i over to år. Et forretningsministerium ledet da landet. I januar 2025 fikk landet en fullverdig regjering for første gang siden 2022, med Nawaf Salam som statsminister og tidligere forsvarssjef Joseph Aoun som president.

De senere årene har landet gjennomlevd en total økonomisk kollaps og galopperende inflasjon. Statskassa er tom, og flere tidligere offentlige tjenester er nå privatisert. Over 80 prosent av befolkningen lever nå under fattigdomsgrensa. Både økonomisk og politisk korrupsjon er svært utbredt, og folks tillit til politikerne har lenge vært på et lavmål. Den nye regjeringen har skapt en forsiktig optimisme.

Borgerkrigen i nabolandet Syria (2011–2024) medførte over en million syriske flyktninger til Libanon. Etter Assad-regimets fall 8. desember 2024 valgte mange å reise hjem, men ifølge FN ble ca. 730 000 værende.

En så voldsom økning i antall innbyggere i løpet av få år innebærer enorme belastninger på all infrastruktur – på skoler, helsevesen, arbeids- og boligmarkedet. Det medfører også økt spenning mellom ulike befolkningsgrupper.

Dramatisk personsøkerangrep

17. og 18. september 2024 eksploderte plutselig tusenvis av personsøkere og walkie-talkier samtidig over hele Libanon, mange av dem på folk fra Hizbollah, men også på tilfeldige sivilister. De eksploderte på fortau, i dagligvarebutikker, hjemme og i biler. 11. november sa Benjamin Netanyahu at han personlig hadde godkjent angrepet, kalt *Operation Grim Beeper*.

Den libanesiske regjeringen fordømte angrepet som 'kriminell israelsk aggresjon'. FN fordømte også angrepet, og krevde uavhengig granskning og straffeforfølgelse. Angrepene drepte 42 personer, inkludert 12 sivile, og skadet over 4000 mennesker.

Israels krig mot Hamas har regionale følger

For Libanons palestinere er det et før og et etter 7. oktober 2023. Israels stadig mer brutale krig mot Gazastripen etter Hamas-angrepet i Sør-Israel har hatt fatale følger også i Libanon.

Libanons Hizbollah og Palestinas Hamas er ulike bevegelser, men begge er militante motstandere av Israel. Hizbollah er både en stor og velutstyrt militans og et innflytelsesrikt politisk parti. I mange år har Israel utsatt Hizbollah for målrettet likvidering av deres høytstående ledere. 20. september 2024

bombet Israel deler av forstaden Dahieh i Beirut, under påskudd av at flere Hizbollah-ledere skjulte seg blant de sivile.

Kort tid etter gikk Israel til full invasjon av Sør-Libanon. Målet var å ta ut Hizbollahs styrker og militære infrastruktur som kunne true folk i Nord-Israel. Invasjonen førte til store traumer i sivilbefolkningen, og mange endte opp som internfordrevne flyktninger. Ifølge Josep Borrell, daværende utenrikssjef i EU, måtte 20 prosent av befolkningen forlate hjemmene sine – den største enkeltstående interne fordrivelsen i Libanons historie. Sykehus ble rammet, og skoler ble stengt. Helsedepartementet oppgir at invasjonen førte til 4047 drepte og 16 638 skadde.

En våpenhvileavtale ble inngått 27. november. Innen 18. februar 2025 skulle Israel trekke ut sine bakkestyrker, men noen ble værende. Libanon utsettes stadig for israelske flyangrep.

Hvem skal kontrollere våpnene?

I en fungerende stat skal regjeringen ha kontroll over landets militærmakt, men slik er det ikke i Libanon. Dette har vært et betent spørsmål over lang tid, primært på grunn av Hizbollah. Nylig godkjente den nye regjeringen en plan som skal gi dem kontroll over samtlige militærstyrker i landet. De fem ministrene som støtter Hizbollah, forlot imidlertid møtet i protest – før vedtaket ble fattet.

I Libanon nyter verken USA eller Israel særlig respekt. Begge krever at Hizbollah må avæpnes, det samme krever FNs Sikkerhetsråd. Hizbollah er nært alliert med Iran, Israels erklærte hovedfiende i Midtøsten. Iran har forsynt Hizbollah med våpen i en årrekke, og er imot avvæpningen.

Mye våpen i flyktningleirene

Regjeringens vedtak om å avvæpne alle grupper innebærer at alle våpen i leirene må leveres inn. Den israelske okkupasjonen av Vestbredden og bombing av Gazastripen blir stadig mer brutal, noe som medfører økt fotfeste for Hamas, Islamsk Jihad og andre militante grupperinger, særlig blant de unge.

Regjeringen krever nå at alle våpen i leirene skal leveres inn. I leirene oppfatter mange dette som å

bøye av for kravet fra USA om å avvæpne samtlige ikke-statlige aktører i Libanon. I august overlevde Fatah i leiren Bourj el-Baranjeh sør for Beirut en symbolsk mengde våpen til myndighetene. Fatah er sterkt splittet i dette ytterst sensitive spørsmålet. Noen medlemmer er ekskludert etter å ha vist åpen motstand mot innlevering av våpen fra leirene.

Alt dette har medført at kontrollen i leirene nå er svakere og sterkt fragmentert, og det rapporteres om stor spenning flere steder. I noen av leirene utgjør de syriske flyktningene et demografisk flertall, enkelte av disse grupperingene har også våpen. Etter sommeren 2025 har det vært noen tilfeller av væpnede sammenstøt, men det er uklart om dette har vært oppgjør mellom kriminelle bander eller politisk uenige fraksjoner.

Hvis det skulle bryte ut nye, væpnede sammenstøt i leirene som vil tvinge folk på flukt, er Norsk Folkehjelps lokale partnere beredt til å kunne respondere med humanitær bistand.

Negativ valutautvikling

Forholdet mellom norske kroner og USD er sterkt svekket. Dagens tilskudd fra Norad gir betydelig mindre operativ verdi enn før. Dette presser våre budsjetter og påvirker gjennomføringen av planlagte aktiviteter.

Fagforbundets støtte

Helt fra 2010 har Fagforbundet støttet arbeidet for palestinske kvinner i Libanon gjennom nettverket *Kvinner Kan* med *Najdeh* som gjennomførende partner. Ungdomsarbeidet støttes gjennom *Arab Palestinian Cultural Club*, APCC.

Dagens politisk høyspente situasjon byr på store utfordringer for alle frivillige aktører i Libanon. Da Israel invaderte Sør-Libanon i oktober 2024, måtte våre palestinske partnere legge sine planlagte aktiviteter på is. Dette var nødvendig for å kunne tilby en velorganisert nødhjelpsinnsett i deres respektive lokalsamfunn. Partnerne utviste både resolutt handlekraft og stor evne til omstilling.

Et gammeldags syn på kvinners rolle

Det palestinske samfunnet er tradisjonelt svært mannsdominert. Patriarkalske holdninger er utbredt, og leirkomiteene styres av menn – med lite

armslag for kvinner og unge jenter. I leirkomiteene i de tolv palestinske flyktningleirene er det kun åtte prosent kvinner. Najdeh har kjørt en kampanje over tid for å få flere kvinner inn i ledelsen. I løpet av 2024 resulterte denne i at ti nye kvinner ble valgt inn i ulike sektorkomiteer i leirene – et lite, men like fullt symboltungt framskritt.

Kvinner Kan-programmet går aktivt inn for å motarbeide de stereotype oppfatningene av kvinners rolle – både i familien, i leirene og i storsamfunnet. Også libanesiske medier presenterer et i hovedsak tradisjonelt syn på kvinners plass i samfunnet. I 2024 holdt Najdeh en rundebordskonferanse med 40 deltagere, der temaet nettopp var hvordan kvinner framstilles i media. Konferansen førte til at flere kvinner og unge jenter ble aktive på ulike sosiale plattformer. Korte videoer og portretter løfter fram kvinnes erfaringer og suksesshistorier. Dette inspirerer og mobiliserer jenter og kvinner til videre handling.

I flyktningleiren Ein el-Hilweh i utkanten av havnebyen Saida bidro 30 frivillige unge kvinner til å distribuere 101 varme måltider til folk som måtte flykte under Israels invasjon høsten 2024. En lærdom her var betydningen av å få unge kvinner inn i ledelsen av humanitær respons, og at kvinner alltid må være representert *bottom up* – fra grasrota opp til ledelsesnivå. For Kvinner Kan og Najdeh vil dette være et prioritert innsatsområde også i årene framover.

Ungdom tar ansvar

I 2024 og 2025 gjennomførte *Arab Palestinian Culture Club* (APCC) ulike aktiviteter i Beirut og Tripoli, alle med mål å bygge opp de unges motstandskraft – *organisational resilience*. I desember 2024 kjørte APCC interne valg. Over 200 landsmøtedelegater møttes til debatter, kulturinnslag og presentasjon av valgbare kandidater. 32 nye ledere under 30 år ble valgt, de utgjør i dag over 90 prosent av ACPPs administrative komiteer. Valget innebar en klar revitalisering av styringen i APCC.

I Fagforbundets landsmøteperiode har de unge aktivistene i APCC utvist stor kreativitet og handlekraft, særlig gjennom solidaritetsaksjonen *Salam to Gaza* (*Fred i Gaza*). De har samlet inn flere titusen dollar i humanitær støtte til Gaza i form av mat, medisiner og telt. I februar 2025 etablerte de

Arab Palestinian Cultural Club har flere prosjekter for barn i flyktningleirene, der lek og teater er god motvekt til en krevende hverdag. (Foto: Norsk Folkehjelp)

Ramadan Charity Kitchen, som bistod flere hundre familier i flyktningleiren Beddawi nord for havnebyen Tripoli. Helse- og sosialkomiteen der har utvidet sine tjenester, og tilbyr nå gratis apotekvarer som druesukker, pustemaskiner, blodtryksmålere og medisinske senger. I sum har dette gitt folk i leiren et bedre helsetilbud.

APCC har kurset sine frivillige i medisinsk evakuering, brannslukking og distribusjon av humanitær nødhjelp. De har også kurset folk i brannfare ved den palestinske tradisjonen å feire gledelige begivenheter med geværssalver.

Sport og kultur

APCC har en egen sportskomité. De siste par årene har komiteen utvidet sitt arbeid betraktelig, og omfatter nå både kampsport og egenvektstrening med røtter i antikkens Hellas. Et politisk viktig gjennombrudd i 2025 er etableringen av en egen administrasjon for kvinner i sportene tennis, volleyball og sjakk.

APCC arbeider med å styrke palestinsk identitet via ulike kunst- og kulturuttrykk som dans, musikk og historiefortelling. Barnekomiteene tilbyr psykososial støtte til traumatiserte barn. Sport, kunst og kultur er en positiv motvekt til sårbare barns utfordrende hverdag i de palestinske flyktningleirene.

Stadig høyspent i Sør-Sudan

Fakta om Sør-Sudan

Styreform: Republikk

Hovedstad: Juba

Offisielle språk: Engelsk (offisielt), arabisk

Flateinnhold: 644 329 km²

(Norge: 385 000 km²)

Folketall: 12,7 millioner fordelt på 64 etniske grupper, de to største er dinka (36%) og nuer (16%)

Religion: Kristendom 60%, etnisk religion 34%, muslimer 6%

BNP pr. innbygger: 700 USD (2020) (Norge 79 670)

Alder: 42% under 14 år (Norge 16,3)

Fødselsrate: 36,4 pr. 1000 (Norge 12,1)

Forventet levealder: 60,3 år (Norge 82,5 år)

Flyktninger: Rundt 57% av befolkningen står overfor alvorlig matusikkerhet. 396 000 flyktninger fra nabolandet Sudan

Kilder: Verdensbanken, FN, CIA - The World Factbook

På tross av en formell fredsavtale fra 2018, er landet fortsatt preget av voldelige konflikter, politisk ustabilitet og en av verdens mest alvorlige humanitære kriser. Over halvparten av befolkningen er rammet av sult og matmangel.

Har den skjøre fredsavtalen fra 2018 raknet helt? Et nyvalg skulle vært avholdt i desember 2024, men ble utsatt til 2026, noe som har høstet sterk nasjonal og internasjonal kritikk. Et valg krever en folketelling, som landet ikke hatt siden 2011. En folketelling vil ta et drøyt år og krever penger for å kunne bli gjennomført, men ingen penger er avsatt til formålet. Nyvalg krever også utplassering av en omforent hær, og ikke ulike hærer basert på etnisitet – som tilfellet er i Sør-Sudan i dag.

Norsk Folkehjelp i Sør-Sudan

Hvordan rammer den væpnede konflikten sivilbefolkningen, og hvordan påvirker den Norsk Folkehjelps arbeid i landet?

Norsk Folkehjelp har arbeidet i Sør-Sudan siden 1986, med base i hovedstaden Juba og flere feltkontorer rundt om i landet. Arbeidet på bakken gjøres av lokale samarbeidspartnere. Vårt mål er å bidra til et stabilt, fredelig og demokratisk samfunn, der folk selv får mer innflytelse over egen hverdag og landets utvikling. Partnerne våre arbeider for å styrke kvinners og ungdoms rettigheter, for å dempe den omfattende volden mot kvinner

Milen renner gjennom Sør-Sudan og skaper årlige oversvømmelser. Høygravide Mary Alook Yol var en av mange som fikk huset sitt ødelagt i den voldsomme flommen i 2022. Storflommen i 2024, den verste på 60 år, rammet 1,4 millioner mennesker. Fagforbundets støtte går til kvinners og unges rettigheter i et sterkt mannsdominert samfunn. (Foto: Hilda Klaveness)

og styrke folks rettigheter til jord, vann og land. Ytringsfriheten har magre kår i Sør-Sudan, og flere partnere arbeider for å bygge opp frie medier.

Norsk Folkehjelp arbeider også med humanitær assistanse og et nyoppstartet mineryddingsprogram.

Utbredt korrupsjon

Landet er rikt på naturressurser, primært dyrkbar jord og olje. Oljeinntektene utgjør nesten hele

statens inntekter, men de kommer i svært liten grad befolkningen til gode. Korrupsjonen er systemisk og svært utbredt. Den FN-oppnevnte menneskerettighetskommisjonen for Sør-Sudan konkluderte i en nylig rapport med at korrupte regjeringsmedlemmer har stjålet enorme summer.

Siden uavhengigheten i 2011 har regjeringen motatt nærmere 250 milliarder kroner i oljeinntekter, men nesten intet er brukt på grunnleggende tjenester som helse og utdanning. – Rapporten vår

forteller historien om plyndringen av en nasjon, sier kommisjonens leder Yasmin Sooka.

Situasjonen for fred og sikkerhet er kompleks, og blir influert av ulike faktorer. Årelang mangel på stabilitet har preget folks liv på en svært negativ måte. Folk utsettes stadig for trusler om hevndrap, og kampen om land og vann ender ofte i voldelige sammenstøt. Stadig verre klimaendringer skjerper landets mange konflikter og øker matusikkerheten dramatisk.

Sør-Sudan

- **9. juli 2011 ble Sør-Sudan proklamert som selvstendig stat** etter en 22 år lang borgerkrig mot Sudan. Salva Kiir ble landets første president.
- **I 2013 sparket Kiir visepresident Riek Machar** og beskyldte ham for kuppforsøk. Deres respektive folkegrupper dinka og nuer mobiliserte til kamp, og en ny borgerkrig brøt ut.
- **En første fredsavtale ble inngått i 2015**, men ble brutt allerede året etter. Det ble inngått en ny avtale i 2018, og Machar ble gjeninnsatt som visepresident.
- **I løpet av de fem årene borgerkrigen varte**, ble ca. 400 000 mennesker drept.
- **I tråd med avtalen fra 2018 skulle det holdes valg i februar 2023**, men valget ble utsatt til desember 2024 og deretter til 2026. I mars 2025 ble Machar satt i husarrest etter anklager om å ha bidratt til angrep på militæret.
- **FNs spesialrepresentant til Sør-Sudan har kommet med sterke advarsler** om at landet står på kanten av en ny borgerkrig. I 2025 har den norske regjeringen frarådet alle norske borgere å reise til landet.
- **I 2018 ble det innført en internasjonal våpenembargo** overfor Sør-Sudan, som ble forlenget i 2025.

Også i nabolandet Sudan pågår en væpnet konflikt mellom rivaliserende fraksjoner i landets regjering, primært i hovedstaden Khartoum og i Darfur-regionen. Denne konflikten bidrar til å destabilisere hele regionen, og skaper nye flyktningstrømmer over grensa til Sør-Sudan. Borgerkrigen i Sudan har også medført humanitær desperasjon, en galopperende inflasjon og et dramatisk fall i oljeinntektene for Sør-Sudan.

Mange internfordrevne flyktninger

Europa-kommisjonens *Inform Risk Index* rangerer Sør-Sudan blant verdens ti mest sårbare land for følgende av klimaendringer – som store flommer og ekstrem tørke. I 2024 opplevde landet den verste flommen på over 60 år: 1,4 millioner mennesker ble direkte berørt. Flommen medførte nye 379 000 internfordrevne flyktninger, stor matusikkerhet og sult rammet befolkningen hardt. I 2025 er situasjonen ytterligere forverret: Nå er over halve befolkningen rammet av matmangel og sult.

Mens Sør-Sudans ledere tvholder på sine posisjoner og en ødeleggende maktkamp, må et stort antall sivile flykte fra sine hjem. Mange har mistet livet i kampene og bomberegnet. Noen flykter til nabolandene Etiopia, Kenya og Uganda, mens andre søker seg til foreløpig tryggere områder i Sør-Sudan.

Kampene i 2025 har også foregått rett utenfor Juba, men Norsk Folkehjelp og andre humanitære aktører har hittil valgt å bli værende i landet. Vi er i tett dialog med andre organisasjoner om felles planer for å kunne evakuere våre ansatte, hvis situasjonen skulle eskalere ytterligere.

Det internasjonale samfunnets diplomati i Sør-Sudan, der Norge har en sterk stemme, gjør det de kan for å dempe konfliktene og etablere en konstruktiv dialog mellom de ulike politiske fraksjonene. Det hersker imidlertid en utbredt frykt for at nå står altfor mye på spill, og at landet ikke lenger har politisk rom for levedyktige kompromisser.

De lokale partnerne som Fagforbundet og Norsk Folkehjelp støtter, jobber iherdig videre for å få til en dialog der sivilsamfunnet har en tydelig rolle.

Fagforbundets støtte

Fra 2021 ble Postkoms tidligere avtale med Norsk Folkehjelp om Sør-Sudan tatt inn i samarbeidsavtalen mellom Fagforbundet og Norsk Folkehjelp. Ved landsmøteperiodens start gikk Fagforbundets støtte til seks av våre da nær 30 lokale partnere. Fire av disse falt bort i 2025, i forbindelse med at Norsk Folkehjelp inngikk en ny avtale med Norad, Direktoratet for utviklingssamarbeid.

Fra 2025 har Fagforbundet støttet *Active Citizen South Sudan* (ACSS) i Equatoria State og *Rumbek Youth and Sports Association* (RYSA) i Lakes State. Begge spiller en dynamisk rolle i å utvikle et sterkere og mer uavhengig sivilsamfunn i Sør-Sudan.

Ungdom for endring

Active Citizen South Sudan går i bresjen for en ungdomsledet kampanje for fred, og at ungdom og kvinner må inkluderes i forberedelsene til det proklamerte nyvalget i 2026. De jobber hardt for å innarbeide kvinners og unges rettigheter i den nye konstitusjonen.

4. mars 2025 mobiliserte ACSS over 1000 deltakere fra flere flyktningleirer til et større møte om dette temaet. Representanter for myndighetene lovet å ivareta deltakernes krav i den nye grunnloven. ACSS driver skolering om prosessen fram til det kommende valget, blant annet via talk shows på radio. De er aktivt engasjert i mediarbeid og produksjon av relevante publikasjoner, og erfarer at folk lettere tar til seg budskapet via enkle plakater og løpesedler.

Sør-Sudan er et mannsdominert klansamfunn, og er sterkt preget av gamle stammekonflikter. Kvinner er i en utsatt posisjon, og vold mot kvinner er svært utbredt. ACSS har lenge drevet en kampanje mot vold mot kvinner – via skolering og bevisstgjøring om kvinners rettigheter og kjønnsbasert vold.

Situasjonen for fred og sikkerhet er kompleks, og blir influert av en rekke ulike faktorer. Årelang mangel på stabilitet preger folks liv på en negativ måte. Folk utsettes stadig for trusler om hevndrap, og kampen om land og vann ender ofte i voldelige sammenstøt. Stadig verre klimaendringer skjerper landets mange konfliktlinjer.

Tvangsekteskap i ung alder er utbredt. Den etablerte praksisen har dype røtter i kulturelle og sosioøkonomiske faktorer som fattigdom, matvareusikkerhet og et høyt antall internfordrevne flyktninger. Nylige data viser at 52 prosent av jentene i Sør-Sudan er gift før de fyller 18, og hele ni prosent før de fyller 15. På grunn av dårlig råd ser mange foreldre seg tvunget til å gifte bort familiens unge døtre, noe som igjen opprettholder en meget skadelig tradisjon. ACSS er aktive i kampen mot barneekteskap. Regjeringen har etablert lover mot barneekteskap og tvangsekteskap, men mye mer må gjøres for å beskytte jenters rettigheter.

ACSS driver også ulike sports- og kulturaktiviteter. I konfliktfylte land er dialog og fredelig konkurranse gjennom sport og kultur konstruktive bidrag til fred og forståelse mellom ulike etniske folkegrupper.

Rumbek Youth and Sports Association

Rumbek er hovedstaden i delstaten Lakes, en av landets ti delstater. Her arbeider RYSA for ungdoms rettigheter på arbeidsmarkedet, blant annet via en løpende dialog med Utdanningsministeriet. I februar 2024 organiserte de et stort møte under mottoet *TingKOBai*, et dinka-uttrykk som betyr å være en vaktbikkje for lokalsamfunnet og å kunne bidra til lokale løsninger på egne problemer. Temaene var fred og sikkerhet, den store arbeidsledigheten blant ungdom, samt hvordan motvirke og forhindre hevndrap og omfattende kvegtyverier i området.

RYSA organiserer opplæring om menneskerettigheter, og driver en ungdomsledet kampanje for likestilling, mot barneekteskap og vold mot kvinner. I et sterkt klanbasert lokalsamfunn er de også opptatt av å motarbeide tribalisme og stammelojalitet.

Korrupsjon er utbredt i Rumbek. Over tid har RYSA nådd flere tusen mennesker med aktiv bevisstgjøring om dette problemet. De bruker media bevisst og publiserer egne artikler om sine ulike innsatsområder. Ungdom har tradisjonelt en svak posisjon i Sør-Sudan. RYSA's hovedanliggende er å bidra til at ungdom både skal bli hørt og representert på ulike beslutningsnivåer i lokalsamfunnet. De skolerer sine egne ledere til å skape synergi mellom ikkevoldelige aksjoner og aktiv fredsbygging i lokalsamfunnet.

Viktige delseire i landsmøteperioden

Helt siden 2009 har vårt felles påvirkningsarbeid til støtte for et fritt Palestina stått sentralt i samarbeidsprosjektet mellom Fagforbundet og Norsk Folkehjelp.

Etter 7. oktober 2023 har vårt arbeid fått mer oppmerksomhet, med søkelys på norske aktørers medvirkning til den israelske okkupasjonen av palestinske områder og det pågående folkemordet. Arbeidet vårt har også fått en større plass i det offentlige ordskiftet om hvordan Norge skal leve opp til våre folkerettslige forpliktelser. I sum har landsmøteperioden gitt viktige framskritt på flere av de sakene vi har jobbet med.

Endring i norsk Palestina-politikk

I juli 2024 ga Den internasjonale domstolen i Haag (*International Court of Justice, ICJ*) en rådgivende uttalelse til FNs generalforsamling om Israels fortsatte tilstedeværelse i det okkuperte palestinske territoriet, inkludert Øst-Jerusalem. Domstolen slo fast at tilstedeværelsen er ulovlig og innebærer en rekke folkerettsstridige handlinger, deriblant systematisk diskriminering av palestinere, fordrivelse av befolkningen og riving av boliger og infrastruktur. Israel har en folkerettslig plikt til å avslutte sin ulovlige tilstedeværelse så raskt som mulig. Dette innebærer å stanse all ny bosettingsaktivitet, evakuere bosettere og sørge for oppreisning til dem som er rammet.

ICJ påpekte samtidig at alle andre stater har klare folkerettslige forpliktelser. Dette innebærer blant annet at stater må unngå politiske, økonomiske eller diplomatiske handlinger som kan forstås som legitimering av okkupasjonen, herunder tiltak som direkte eller indirekte støtter bosettingene eller Israels kontroll over territoriet. 18. september 2024 fulgte FNs generalforsamling opp uttalelsen med en ny resolusjon som krever at Israel betingelsesløst avslutter okkupasjonen senest innen 12 måneder, med andre ord i september 2025.

Norge var medforslagsstiller bak resolusjonen, noe som markerer et klart og betydelig brudd med den tidligere norske Palestina-politikken. Samarbeidsprosjektet har lenge etterlyst en slik endring, blant annet gjennom konferansen *From Occupation and War to Freedom and Justice*, som vi arrangerte i november 2023 i samarbeid med LO og Mellomkirkelig råd. På konferansen utfordret vi norske myndigheter til å ta et oppgjør med arven etter Oslo-avtalene og legge en ny kurs for hvordan palestinernes rettigheter kan sikres i tråd med folkeretten. Utenriksdepartementet deltok med statssekretær Andreas Motzfeldt Kravik (Ap).

75 år etter at Norge anerkjente Israel som stat, gikk Norge, Irland og Spania i mai 2024 til det skritt å anerkjenne Palestina som stat slik 146 FN land hadde gjort før dem. Press fra Stortingets mindretall og et bredt folkekrav bidro til at regjeringen skiftet standpunkt om at anerkjennelsen kun ville skje som følge av en framforhandlet fredsløsning. Regjeringen beskrev beslutningen som «en viktig politisk støtteerklæring til palestinerne i en situasjon der palestinernes rett til selvbestemmelse er under ekstraordinært stort press.»

I alle år har samarbeidsprosjektet arbeidet aktivt for anerkjennelse av Palestina som selvstendig stat, og leverte relevant informasjon i forkant av avgjørelsen. De tre landenes beslutning har inspirert en rekke andre land til å følge etter.

Fraråding til norsk næringsliv

I januar 2024 stadfestet Den internasjonale domstolens at Israels utfører et plausibelt folkemord, ekspansjon av de folkerettsstridige bosettingene og den eskalerende bosetervolden i 2024. Dette førte til at regjeringen ikke lenger kunne ignorere vårt mangeårige krav om en tydelig fraråding mot handel og næringsvirksomhet med de ulovlige israelske bosettingene.

Lederoppøpet for menneskerettigheter ble den utløsende faktoren som førte til at regjeringen kom med en slik fraråding. Denne ble skjerpet i oktober 2024 som en følge av ICJs uttalelse om at hele den israelske okkupasjonen er ulovlig, ikke kun bosettingene. Lederoppøpet kom i mars 2024, og var initiert av Isabelle Ringnes, Anders Waage Nilsen, Kristina Picard og Celise Skaar.

Fra 2022 har den italienske, internasjonalt respekterte juristen Francesca Albanese vært FNs Spesialrapportør for menneskerettighetssituasjonen i de okkuperte palestinske områdene. Hun har beskrevet Israels krigshandlinger i Gaza som 'et av de verste folkemord i moderne historie'. I 2025 ble hun utnevnt for en ny treårsperiode. USAs president Donald Trump har erklært henne *Persona Non Grata* i USA. Her fra et møte i Oslo i februar 2025 med fagbevegelsen og sivilsamfunnet. Til venstre Svend Morten Voldsrud og Catrine Ertsaas fra politisk ledelse i Fagforbundet. (Foto: Knut Brobakken)

Samarbeidsprosjektet ga innspill til Arbeiderpartiets utenriksfraksjon og til AUF kort tid før frarådingen kom i mars 2024. Vår innsats for saken ble anerkjent i en lederartikkel i Aftenposten dagen etter.

Kort tid etter frarådingen besluttet Vinmonopolets styre å stanse distribusjon og salg av produkter fra israelske bosettinger med umiddelbar virkning. Beslutningen representerer et tydelig brudd med tidligere praksis, der Vinmonopolet i alle år har insistert på at de var forpliktet til å selge bosettervin, «både i henhold til Alkoholoven og gjeldende norsk utenrikspolitikk.»

Samarbeidsprosjektets møter med BAMA og Coop om import av frukt og grønt fra Israel bekreftet at begge hadde tatt skritt for å kvitte seg med forretningsforbindelser som kunne kobles til okkupasjonen. Coop meddelte at de var i ferd med å finne en ny leverandør av dadler for å erstatte selskapet Hadiklaim (som står på FN-databasen av selskaper involvert i folkerettsstridig virksomhet). BAMA opplyste om at deres hovedleverandør Mehadrin, Israels største eksportør av frukt og grønt, hadde etter press fra BAMA og andre kunder besluttet å avslutte agentvirksomheten for bosetterselskaper på okkupert palestinsk område.

Offentlige anskaffelser

Næringslivsfrarådingen om å unngå handel som bidrar til å opprettholde Israels okkupasjon av Palestina, bidro til at Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFO) i november 2024 kom med en ny veiledning til offentlige oppdragsgivere, noe som samarbeidsprosjektet også har jobbet for i lengre tid. Veiledningen understreker viktigheten av at leverandører gjennomfører skjerpede aktsomhetsvurderinger i områder med væpnet konflikt.

I februar 2024 leverte vi en felles høringsuttalelse til Nærings- og fiskeridepartementet på første delutredning fra Anskaffelsesutvalget om en ny lov om offentlige anskaffelser. I mai kom Anskaffelsesutvalget med sin andre delutredning. Utvalget understreket at brudd på folkeretten er blant de yrkesmessige forsømmelser som kan legges til grunn for avvisning av leverandører. Behov for mer veiledning ble også nevnt. Begge disse punktene var i tråd med vårt høringsinnspill.

I august 2024 leverte vi et nytt hørings svar til Anskaffelsesutvalgets andre delutredning der vi understreket viktigheten av at menneskerettigheter og folkeretten tas inn i lovens formålsparagraf og i avvisningsgrunnene, og behovet for styrket veiledning. Lovforslaget er nå til behandling i Næringskomiteen på Stortinget.

Handels- og investeringsforbud

Parallelt med frarådingen, har Fagforbundet og Norsk Folkehjelp jobbet for å få på plass en ny norsk lov som forbyr varer og tjenester fra næringslivsaktører som medvirker til å opprettholde ulovlig okkuperte og/eller annekterte områder i strid med folkeretten. Loven skal også forby investeringer i virksomheter som opererer i disse områdene.

Juristforeningen Forsvar Folkeretten har tatt initiativ til å utarbeide et skriftlig lovforslag som er tuftet på respekt for folkeretten og Norges internasjonale forpliktelser for å hindre brudd på humanitærretten og menneskerettighetene. Samarbeidsprosjektet har vært med i kjernegruppen som har revidert forslaget, og deltok på et møte med Utenriksdepartementet for å presentere lovforslaget i september 2024. I oktober 2024 ble forslaget lansert for en fullsatt sal på Litteraturhuset i Oslo, der statssekretær Andreas Motzfeldt Kravik i Utenriksdepartementet deltok.

I juni 2025 fikk vi et gjennombrudd i arbeidet. Gjennom forhandlingene om det reviderte statsbudsjettet for resten av 2025 sikret SV flertall på Stortinget for et forslag om å «utrede og innføre forbud mot handel og annen næringsvirksomhet med selskaper som bidrar til å opprettholde Israels ulovlige okkupasjon av palestinske områder».

Oljefondet

Spørsmålet om investeringer knyttet til den israelske okkupasjon har vært gjenstand for Fagforbundets og Norsk Folkehjelps arbeid i over 15 år, og fikk økt oppmerksomhet i lys av den pågående krigføringen og rapportert folkemord i Gaza. Samarbeidsprosjektet har gjennom årene deltatt i en lang rekke møter med finanspolitikere, Norges Bank Investment Management (NBIM), Etikkrådet og Finansdepartementet. Etter hvert har NBIM og

Svend Morten Voldsrud fra Arbeidsutvalget i Fagforbundet på Politisk kvarter i NRK P2 i mai 2025. Der møtte han finansminister Jens Stoltenberg og SV-leder Kirsti Bergstø til debatt om Oljefondet.

Etikkrådet brukt mer ressurser på å vurdere risikoen knyttet til selskaper med virksomhet i krigs- og konfliktområder. Noen selskaper har blitt ekskludert etter tilrådning fra Etikkrådet eller solgt ned på grunn av risikovurderinger, og NBIMs forventningsdokument om menneskerettigheter har blitt revidert to ganger, men prosessen har gått for langsomt.

I 2024 økte oppmerksomheten rundt Oljefondets investeringer ytterligere. I juni lanserte vi kampanjen «Ikke med våre sparepenger» på Instagram, og mot slutten av året fulgte en ny kampanje som satte søkelys på de 0,7 prosentene av selskapene i fondets portefølje som medvirker til okkupasjonen. Sistnevnte kampanje nådde over 350 000 mennesker. Samtidig jobbet vi for en flertallsmerknad fra Stortingets finanskomité under behandlingen av fondsmeldingen. Selv om vi ikke nådde fram, ble arbeidet omtalt i en mindretallsmerknad fra SV, Rødt og MDG, og våre innspill fikk bred mediedekning.

I 2025 fortsatte arbeidet med å legge press på myndighetene. I februar bistod vi Francesca Albanese, FNs spesialrapportør for Palestina, under hennes besøk i Norge, hvor hun møtte både Norges Bank og Etikkrådet. I mars ble vi omtalt i Debatten i NRK, og i april lanserte vi kampanjen *Mitt oljefond, mitt valg* sammen med 50 andre organisasjoner. Kampanjen har fått stor opp-

slutning. De 50 organisasjonene har også i fellesskap krevd at finansminister Jens Stoltenberg umiddelbart må gi Oljefondet en instruks om trekke seg ut av selskaper som medvirker til Israels folkerettsbrudd. Miljøpartiet De Grønne, SV og Rødt har også presset på i Stortinget for at fondet ikke skal medvirke til okkupasjon og folkemord.

I mai arrangerte vi frokostmøte om Oljefondet på Folkets hjørne i Oslo, og samme måned deltok vi i Politisk kvarter i NRK i debatt med finansminister Jens Stoltenberg (Ap) og SV-leder Kjersti Bergstø. I juni fulgte en demonstrasjon utenfor Stortinget, til da hadde samarbeidsprosjektets kampanjesider sendt over 45 000 meldinger til ulike beslutningstakere.

Oppmerksomheten kulminerte i august 2025 da Aftenposten avslørte at Oljefondet hadde aksjer i Bet Shemesh Engines Holdings, et israelsk selskap som vedlikeholder jagerfly brukt i bombingene av Gaza. Dette førte til at finansministeren raskt ba Norges Bank og Etikkrådet om en fornyet gjennomgang av fondets investeringer i israelske selskaper og arbeidet med ansvarlig forvaltning. I etterkant solgte fondet seg ut av 17 israelske selskaper, kvittet seg med eksterne israelske fondsforvaltere og utelukket både det amerikanske selskapet Caterpillar og fem israelske banker. Andre forbedringstiltak er varslet. Dette er svært positive skritt, men Fagforbundet og Norsk Folkehjelp

krever endringer i rammeverket slik at medvirkning til folkerettsbrudd skal være en rød linje for Oljefondets investeringer.

Under Arendalsuka 2025 arrangerte samarbeidsprosjektet sammen med flere andre organisasjoner et møte med FNs spesialrapportør for Palestina, Francesca Albanese om hennes rapport *From Economy of Occupation to Economy of Genocide*. Rapporten tar for seg blant annet Oljefondets investeringer, og samarbeidsprosjektet har kommet med innspill til rapporten.

Don't buy into occupation

Samarbeidsprosjektet har fortsatt å spille en aktiv rolle i arbeidet til den europeiske og palestinske koalisjonen Don't Buy into Occupation. Denne har som mål å belyse europeiske finansinstitusjoners investeringer i selskaper som medvirker til Israels okkupasjon.

I juni 2024 ble en rapport om investeringer i våpenselskaper som selger til Israel lansert av 19 medlemmer av Don't Buy into Occupation. Rapporten ble lansert samme dag som en uttalelse fra FNs menneskerettighetsekspert om et forbud mot våpensalg til Israel og fikk dermed god drahjelp i media.

I november 2024 ble den fjerde årlige rapporten fra Don't Buy into Occupation-koalisjonen lansert i Geneve, i anledning FNs årlige forum for næringsliv og menneskerettigheter. Lanseringen fikk bred dekning i nasjonale og internasjonale media. Rapportene til Don't Buy into Occupation blir stadig omtalt i ulike sammenheng, f.eks. i NRK Urix 19. mars 2025 da statsminister Jonas Gahr Støre fikk spørsmål om Oljefondet.

Vår nettbaserte bankkampanje setter søkelys på norske bankers fondstilbud og deres investeringer i selskaper som medvirker til brudd på folkeretten i Palestina. Det er fortsatt altfor mange selskaper som kan knyttes til den ulovlige okkupasjonen.

Annet lobbyarbeid

Samarbeidsprosjektet har hatt møter på Stortinget med stortingsrepresentanter og rådgivere fra flere partier og kommet med innspill i form av notater og forslag til skriftlig spørsmål. Vi har levert innspill til databasen til FNs høykommissær for menneskerettigheter. Vi har også bistått initiativtakere til kommunevedtak rettet mot innkjøp av varer og tjenester fra okkuperte områder, og har holdt innlegg om arbeidet vårt for NTL, HK, LO og flere ungdomsorganisasjoner.

Under Arendalsuka 2025 arrangerte Fagforbundet, Norsk Folkehjelp og flere andre organisasjoner et møte om Oljefondets investeringer med Francesca Albanese, FNs spesialrapportør for Palestina. Her fra debatten mellom Kiran Aziz fra Kommunal Landspensjonskasse (KLP), statssekretær i Utenriksdepartementet Andreas M. Kravik og Yousef Yunes fra Forsvar folkeretten. (Foto: Ingunn Eriksen)

Hardt arbeid i tunge tider

I landsmøteperioden har verden vært vitne til en stadig mer dramatisk situasjon i Palestina. Gaza-stripen framstår nå nærmest jevnet med jorden, hus og infrastruktur er totalt ødelagt. Også på den okkuperte Vestbredden har volden eskalert voldsomt.

Internasjonale organisasjoner og eksperter har lenge rapportert om et pågående folkemord i Gaza. Massedemonstrasjoner over hele verden har ennå ikke greid å presse fram en slutt på krigen mot Gaza.

I to krevende år har Palestina-ambassadørene krevd at folkeretten må gjelde også for Israel, og at Norge må gjøre mer.

AKERSHUS: Erik Fjeldstad-Næss

Erik har deltatt på tre markeringer for Palestina i Oslo, snakket om Gaza på samlinger for tillitsvalgte og bedt folk kjøpe Coffee for Gaza på representantskapsmøtene. Han har kartlagt hvor i fylket Palestinakomiteen har lokallag, og holder seg jevnlig oppdatert via norske og utenlandske medier.

BUSKERUD: Heidi Engum

Heidi har deltatt på flere markeringer både i Oslo, Drammen og andre steder. I januar 2024 holdt hun appell på Kongsberg ved demonstrasjonene mot NAMMOs våpenproduksjon. 8. mars 2025 holdt hun appell i Drammen med fokus på kjønnsbasert

vold mot kvinner i krigssoner. I mai deltok hun på seminaret i regi av Forsvar folkeretten: Er Gaza gravplassen for internasjonal rett?

Heidi har tilbudt seg å komme ut i foreningene i fylket, men ingen respons. I representantskapet til Fagforbundet Buskerud har hun holdt innlegg og delt ut informasjon om kampanjene Gaza sulter og Oljefondet ut av okkupasjonen. Hun har holdt foredrag for pensjonistene, og deltatt på en årlig konferanse i regi av Fellesutvalget for Palestina.

I 2025 har hun deltatt på et demonstrasjonstog for Gaza i Drammen og holdt flere innlegg på fylkesårsmøtene. Heidi er aktiv på sosiale medier, og har snakket om Palestina og Libanon med medlemmer og kjente. Hun har også deltatt på tre webinarer. Heidi synes det har vært et tungt år å være ambassadør.

FINNMARK: Chris Marius Thorsen

Chris har deltatt på samlinger og oppdateringsmøter for ambassadørene, lest litteratur om Palestina, informert om samarbeidet mellom

Fagforbundet og Norsk Folkehjelp og internasjonalt solidaritetsarbeid på tillitsvalgtopplæringen i fylket.

INNLANDET: Maria Nilsen Aksberg

I 2024 innledet Maria om Palestina på årsmøtet til Rødt Østre Toten. Hun har arbeidet for bevilgninger til kampanjen Gaza sulter på representantskapet til Fagforbundet Innlandet og på årsmøtet i Rødt Oppland.

I 2025 har Maria trappet opp arbeidet. Hun innledet på felles medlemsmøte i Fagforbundet Vestre Toten og Fellesforbundet Raufoss Jern og Metall, samt innledet på et lunsjmøte 1. mai om solidaritetsprosjektene Fagforbundet har med Norsk Folkehjelp i Palestina, Libanon og Sør-Sudan. Hun holdt appell på Gjøvik 8. mars og på Raufoss 1. mai.

Hun deltok også på LO-kongressen som fylkesdelegat fra LO, og var aktivt med i arbeidet for Palestina-uttalelsen fra kongressen. Hun har også jobbet med en uttalelse om at Oljefondet må ut av okkupasjonen, som ble vedtatt på årsmøtet i LO i Vestoppland.

MØRE OG ROMSDAL: Skafti Helgason

Tida har vært prega av valden på Vestbredden og i Gaza. Kvar dag vakna han opp til nyhende om drap av menneske og ein valdsbruk ein sjeldan har sett. Det har vore ei vanskeleg oppgåve å være Palestina-ambassadør dette året.

Skafti har fordjupa seg i internasjonale medier, og fulgt opp FN si linje i arbeidet for fred i Palestina. Han har sett korleis enkelte politikarar og nasjonar prøver unngå internasjonale avtaler og resolusjonar. Han har vært i kontakt med menneske på bakken i Palestina og deltatt på ulike samlinger og statusmøter. Skafti har besøkt tre fagforeiningar i landsmøteperioden. Han har fortalt om situasjonen og den palestinske historia og Fagforbundet og Norsk Folkehjelp si rolle i området.

Skafti har holdt innlegg på alle fylkesstyremøtene, representantskapsmøtene og andre kontaktflater. Alle fagforeiningar i fylket har fått tilbod om at han kan kome og fortelje om Palestina på årsmøter

eller andre møter. Det har vært et godt samarbeid med Palestinakomiteane i Molde og Ålesund, der Skafti har tala på to demonstrasjonar. Han har også vært i kontakt med lokale og sentrale politikarar i SV og holdt innlegg på årsmøte i Vestnes SV. Skafti har og vært med på å forme noko av det som har kome frå SV på Stortinget.

Som i alle andre år har han vært i kontakt med lokale butikkeigarar og påpekt at sal av varer frå den okkuperte Vestbredden ikkje er bra.

NORDLAND: Jens Christian Berg

I 2024 informerte han ved flere anledninger Fagforbundet Bindal og Bindal kirkelig fellesråd om Sør-Sudan og Palestina, og oppfordret til å støtte Gaza sulter-kampanjen.

Jens Christian deltok på 1. mai-arrangementet i Terråk med en appell om Sør-Sudan, som han la ut i bloggen sin. Etter å ha deltatt over Teams med Norsk Folkehjelp i Sør-Sudan oppdaterte han sitt blogginnlegg fra reisen i 2023. Han holdt også innlegg om ambassadørkorpset på Fagforbundet Nordlands fylkeskretssamling.

I 2025 orienterte han om Fagforbundets solidaritetsprosjekter på årsmøtet til den lokale fagforeninga og under fylkesmøtet. I juni holdt han innlegg om kulturarbeid og ambassadørkorpset på en konferanse for tillitsvalgte i yrkesseksjon Kirke, kultur og oppvekst.

Jens Christian har deltatt på nær samtlige samlinger og oppdateringsmøter på Teams, men også på eksterne webinarer om Palestina.

OSLO: Cathrin Snare

Perioden har vært sterkt preget av krig og stadig mer nedslående nyheter. Dette har også påvirket ambassadørarbeidet, det har hjulpet at Fagforbundet Oslo har opprettholdt sitt sterke engasjement for palestinerne.

Cathrin har deltatt på flere demonstrasjoner i regi av Palestinakomiteen. Hun har oppfordret medlemmene til å aktivisere seg, og skrevet uttalelser til representantskapet i Fagforbundet Oslo og LO

Oslo. På LO Oslos representantskap fikk Fagforbundet Oslo gjennomslag for årets 1. mai-parole, Cathrin var en stolt bærer av denne parolen: Stopp folkemordet mot palestinerne, boikott Israel, Oljefondet ut!

Fagforbundet Oslo støttet Film fra Sør. Festivalen viste flere filmer fra Palestina og Libanon, inkludert No Other Land, med én palestinsk og én norsk regissør. Fagforbundet Oslo promoterte denne filmen på representantskapet i mai. Norsk Folkehjelp holdt statusoppdateringer som hun deltok på, hvor også situasjonen i Libanon ble diskutert. Ellers har hun og fagforeninga delt informasjon om pågående kampanjer fra Fagforbundet og Norsk Folkehjelp og arbeidet for bevilgninger til Gaza sulter kampanjen.

I 2025 har Cathrin fortsatt å være aktiv i solidaritetsarbeidet med Palestina, både organisatorisk og gjennom synlig støtte til arrangementer i regi av Palestinakomiteen. Sosiale medier i regi av Fagforbundet Oslo har vært i aktiv bruk for å mobilisere medlemmer til markeringer og andre arrangementer i solidaritet med Palestina. På fylkesmøtet i mars fremmet Cathrin en uttalelse

til støtte for Palestina, som ble vedtatt av møtet. Hun holdt appell under Palestinakomiteens tradisjonsrike 1. mai-frokost i Oslo, der hun løftet fram betydningen av fagbevegelsens støtte til det palestinske folk. Cathrin har deltatt på en rekke Teams-møter og samlinger, og på flere aksjoner som en del av det bredere presset for rettferdighet og folkerett.

TROMS: Renate Skogeng Antonsen

Hun har deltatt på flere samlinger i Troms med innlegg om Palestina. Sist i mars på Fylkesstyremøtet der inntektene fra loddsalget gikk til Gaza sulter-kampanjen. Renate var delegat på LO-kongressen. Hun deltar på representantskapsmøtene og fylkesmøtene i Troms. Situasjonen i Palestina blir jevnlig tatt opp i møtene.

TRØNDELAG: Silje Furuhaug Sandum

Silje ble Palestina-ambassadør i starten av 2024. Sammen med tidligere ambassadør Ole Roger Berg hadde de leserinnlegget Ordene tilslører virkeligheten på trykk i Trønderdebatt. På representantskapet til Fagforbundet Trøndelag i mars ble Silje presentert for alle fagforeningene med innlegg om situasjonen i Gaza og om hvordan ambassadøren kan bli brukt i fylket. På representantskapet i oktober holdt hun et innlegg for å videreformidle informasjon om situasjonen i Midtøsten, og opprettholde et engasjement for saken i øvrige fagforeninger. Det har igjennom hele perioden blitt sent ut informasjon til fagforeningene med informasjon og oppfordringer til aktivitet.

Silje har samarbeidet med Palestinakomiteen i Trøndelag. Fagforbundet har tilsluttet seg flere markeringer i Trondheim, og hun holdt appell ved to av dem. Hun deltok på LO Levangers Nakba-markering 15. mai.

I februar 2025 holdt Silje appell ved en markering i Trondheim sentrum, arrangert av Palestinakomiteen. Hun holdt innlegg på fylkesmøtet til Fagforbundet Trøndelag og deltok på markering for Palestina i Trondheim 26. april. Silje holdt appell på 1. mai-frokosten på Klæbu, arrangert at Fagforbundet, Ap og SV.

Deltok på solidaritetsarrangementene for Palestina i Steinkjer og i Trondheim i samarbeid med Norsk Folkehjelp. Her ble filmen «No Other Land» vist og det ble gjennomført panelsamtale, som Silje var en del av.

Hun har i perioden vært aktiv på sosiale medier, hatt kontakt med Norsk Folkehjelp lokalt, holdt seg oppdatert på situasjonen og deltatt på samlinger og de digitale møtene.

TELEMARK: Tone Vale

Tone har hatt et tett samarbeid med Palestina-komiteen i Grenland og Telemark og med Rødt i Porsgrunn. 21. mars 2024 var det et åpent møte i Skien med 180 deltakere. Kirurg Erik Fosse, mange-årig leder av Norwac, innledet om krigen mot Gaza. Tone fortalte hvordan folk kan bidra med støtte til kampanjen Gaza sulter, til Oljefondkampanjen og Bankkampanjen. I april holdt hun innlegg og var med i debatten på et åpent Palestina-møte i Bamble.

10. august 2024 deltok hun på festivalen Håp for Gaza i Skien som ble arrangert av Hjerte for Palestina. 5. oktober var det en stor markering for Palestina i Porsgrunn i tett samarbeid med Norsk Folkehjelp. Tone ledet demonstrasjonen som gikk gjennom byen og til rådhuset hvor hun holdt appell for ca. 400 frammøtte. Appellen inneholdt både Bankkampanjen, Gaza sulter og Oljefondkampanjen.

I mars 2025 inviterte Fagforbundet Telemark til åpen Palestina-kveld med Mads Gilbert som foredragsholder. Tone var med på planleggingen sammen med Fagforbundet lokalt, hun holdt også appell. 11. juni reiste hun til Egypt for å delta på den globale March for Gaza. De skulle gå i tre dager gjennom Sinai-ørkenen og inn til Gaza i en fredelig protest. På flyplassen i Kairo ble flere hundre aktivister fra mer enn 50 land stoppet, derav 26 fra Norge. Tone var en av få som slapp inn i Egypt, men den planlagte marsjen ble umulig å gjennomføre.

Hun er også en ivrig strikker – mange venner og bekjente har fått luer og votter i de palestinske fargene.

VESTLAND: Knut Remi Heimvik

Knut har vært særlig opptatt av ungdommens sårbare situasjon i Gaza gjennom deltakelse i sosiale medier og engasjement i lokale markeringer i Bergen. I perioden har han deltatt og oppfordret i sin hilsen på flere lokale fagforeningers årsmøter til å støtte saken, og mange av de har positivt respondert på oppfordringen og bidratt med økonomisk støtte. Krigen i Gaza har medført en rekke demonstrasjoner og markeringer rundt omkring i fylket og flere organisasjoner har stått bak disse arrangementene. Både LO og Fagforbundet har deltatt aktivt. Knut og flere andre medlemmer har bidratt med appeller og tilstedeværelse.

Knut Remi er medlem av Internasjonalt utvalg i Fagforbundet Vestland. 29. november 2024 tilsluttet de seg LO i Bergen og omland sin fanemarkering for FN-dagen for solidaritet med det palestinske folket. Utvalget ønsker sterkere engasjement i fylket, og sendte inn en sak til fylkestyret om å holde et lotteri på fylkesmøtet til Fagforbundet Vestland til inntekt for aksjonen Gaza sulter. Fylkestyret vedtok forslaget, og det ble sendt ut e-post til fagforeningene med oppfordring om å bidra med gevinster og støtte til lotteriet. Det kom inn 131 444 kroner fra loddsalg og bevilgninger.

Gjennom disse tiltakene har Fagforbundet Vestland bidratt til å synliggjøre krigen mot Gaza og styrke det internasjonale solidaritetsarbeidet. Arbeidet fortsetter med mål om å mobilisere enda flere fagforeninger til aktiv deltakelse.

ØSTFOLD: Mariell Christine Karlsen

I 2024 deltok hun på Nakba-markeringen i mai, og holdt appell på Stortorget i Fredrikstad sammen med Palestinakomiteen i Østfold. Hun møtte kapteinen på Ship to Gaza, som informerte om den sterke historien og opplevelsene ved å bli tatt til fange av Israel.

Mariell ble invitert til et møte i regi av SV Østfold, der hun satt i et panel om Palestina og hvorfor det er viktig å vise vår støtte boikott av Israel.

I 2025 har hun deltatt i NAKBA 48 Riders Norway med Palestinakomiteen i Fredrikstad. Vi gikk i tog og ropte La barna leve! Det var en meget sterk

opplevelse og vi var mange som gikk i tog under markeringen.

Mariell har jevnlig kontakt med Palestinakomiteen i Østfold, og deltar på møter der så ofte hun kan.

FAGFORBUNDET UNG: Alexander Liane

I 2024 deltok han på Trondheimskonferansen og delte ut løpesedler om bankkampanjen. Han var også på den årlige sommerfestivalen til Fagforbundet Ung med 150 deltakere hvor han delte ut løpesedler om Ship to Gaza. Fagforbundet Ung deltok i flere digitale kampanjer på sosiale media, som for eksempel #ikkemedvårespengere som var en oppfordring for at oljefondet skulle trekke seg ut av investeringer gjort i selskaper som bidrar til okkupasjonen av Palestina. Han har deltatt på flere demonstrasjoner arrangert i Oslo og vært aktiv på sosiale medier.

På LO-kongressen i 2025 satt Alexander i redaksjonskomiteen som behandlet LOs uttalelse om Palestina. Han la fram flertallsinnstillingen, som ble vedtatt med 240 stemmer mot 69 stemmer for LO-ledelsens forslag.

AGDER: Ingen aktivitet

TROMS: Ingen aktivitet på Sør-Sudan

RESSURSPERSON FOR ROGALAND: Anette Eike

Anette gikk inn som fylkeskretsens ressursperson i januar 2025. Hittil har hun ikke hatt aktivitet, siden hun har lite bakgrunn og ikke har kunnet delta på samlinger.

RESSURSPERSON FOR VESTFOLD: Muntassir El-Sayed

Muntassir gikk inn som fylkeskretsens ressursperson i oktober 2024. Han bidro aktivt til markeringen Stopp folkemordet! i Sandefjord 13. oktober. Markeringen var et felles arrangement mellom Palestinakomiteen, Fagforbundet SV, Arbeiderpartiet og Rødt. Fylkesleder holdt appell.

Han deltok på Forsvar folkerettens, Fagforbundets og Norsk Folkehjelps lansering av lovforslag om forbud mot handel, tjenester og investeringer i selskaper med aktiviteter på ulovlig okkupert område. I mars 2025 holdt han innlegg og samlet inn penger på et seminar hos Fagforbundet Sandefjord og holdt appell på Fagforbundet Vestfolds fylkesårsmøte. Han har samarbeidet med den lokale Palestinakomiteen for å fremme boikott av israelske varer, og er aktiv på sosiale medier.

4,3 millioner kroner til kampanjen Gaza sulter

Siden 7. november 2023 er det gjort 200 bevilgninger fra fagforeninger, fylkeskretser, medlemmer og fra forbundet sentralt.

Midlene har gått og går stadig til nødhjelp i Gaza og på Vestbredden via vår lokale partner Union Of Agricultural Work Committees (UAWC). Kampanjen har bidratt til at UAWC har kunnet respondere på noen av folks mest akutte behov via utdeling av tepper, telt, brensel og mat. Slik har også flere bønder og lokale leverandører fått styrket sitt eget levebrød.

Våren 2025 fikk 14 Cash for Work-arbeidere, i hovedsak bønder og fiskere og deres familier (ca. 100 personer), inntekter nok til å kunne rydde ruiner for oppgradering av telt/boenheter i Gaza by og nord i Gaza. Innsamlede midler er også brukt til å støtte bøndene på Vestbredden, som i stadig større grad rammes av angrep fra bosettere og israelske soldater.

Heretter vil noe av midlene gå til å sikre en bærekraftig matproduksjon via gjenoppbygging av frølageret til UAWC i Hebron. Uten forvarsel ble lagerbygninger og infrastruktur for frøproduksjon brutalt ødelagt av israelske bulldosere tidlig 31. juli 2025.

Behovet for mer innsamlede midler er fortsatt stort. UAWC vil fortsatt bistå de som har aller minst, både på Vestbredden og i Gaza. For å sikre videre mat til befolkningen er rehabilitering av jordbruksland og reparasjon av fiskebåter helt avgjørende.

Motiverte ambassadører møttes på Sørmarka konferansehotell utenfor Oslo i mars 2023. Bak fra venstre: Alexander Liane, Erik Fjeldstad Næss, Skafthi Helgason, Jens Christian Berg, Chris Marius Thorsen, Øyvind Wiger-Haraldsvik, Heidi Engum, Morten Ekeland, Marianne Hirzel og Maria Nilsen Aksberg. Foran fra venstre: Knut Remi Heimvik, Cathrin Snare, Tone Vale, Tonje-Helen Gundersen, Beate Karoline Wordby Eidissen og Mariell Christine Karlsen. (Foto: Ingunn Eriksen)

Krigen mot Gaza maner til handling

I landsmøteperioden har det vært kun én delegasjonsreise for ambassadørene: I mars 2023 reiste Beate Karoline Eidissen fra Troms og Jens Christian Berg fra Nordland til Sør-Sudan.

Med på reisen var også landrådgiver Maren Gunnarson Fallet og prosjektleder Are Stranden fra Norsk Folkehjelp. Prosjektleder Ingunn Eriksen og Odd Christian Øverland fra Fagforbundet var også med. Bloggene fra Beate Karoline og Jens Christian fra Sør-Sudan kan du lese i Årsrapport 2023. Fagforbundets planlagte delegasjon til Palestina

senhøstes 2023 ble avlyst etter Hamas-angrepet i Israel 7. oktober og den påfølgende krigen i Gaza. Hjemme satt deltakerne og kjente på stor fortvilelse og avmakt. I landsmøteperioden har alle ambassadørene og representanter for politisk ledelse møttes til to lærerike samlinger på Sørmarka, i mars 2023 og i februar 2025.

Fredsmarsj mellom Skien og Porsgrunn

Tone Vale
ambassadør fra Telemark

Lørdag 6. september 2025 markerte mange organisasjoner i Telemark sin avsky mot Israels pågående folkemord mot det palestinske folket. De marsjerte fra Skien til Porsgrunn i solidaritet med det palestinske folket.

Strekningen på ca. ni kilometer er symbolsk: Det er like langt som mellom Khan Younis og Rafah i det sønderbombede Gaza, en strekning mange palestinere har måttet flykte til fots under bombe-regn, sult og beleiring. Det er også en fjerdedel av avstanden fra Gaza by til Rafah, slik den israelske hæren har tvunget nærmere en million palestinere til å marsjere akkurat nå. Vi går i deres navn.

Marsjen var et bredt samarbeid mellom Palestina-komiteen, Fagforbundet Telemark, FO Vestfold og Telemark, Norsk Folkehjelp Grenland, LO Vestfold og Telemark, Hjerte for Palestina, Ship to Gaza Norway og Global March to Gaza Norway. Vi mobiliserer for å rope ut at Norge og det internasjonale samfunnet må handle nå. Ord uten handling redder ikke liv!

Tone Vale, Fagforbundets ambassadør i Telemark og Vestfold, var en av initiativtakerne til aksjonen. I juni 2025 reiste hun til Egypt for å nå grensa til Gaza, men ble stanset av egyptisk politi i Kairo.

I stedet tok hun protesten med hjem. – De forsøkte å stoppe oss i Kairo, men vi lar oss ikke kneble. Vi marsjerer fordi vi nekter å se på mens verdens ledere lar barn sulte og bombehelvete rase.

– 2,2 millioner mennesker blir nå holdt som gisler av et kolonialt regime, sier Tone. Hun håper folk i Grenland vil forstå alvoret og bli med på marsjen.

– Det som skjer i Gaza, er en kriminell handling etter internasjonal strafferett. Allerede 21. november 2024 utstedte Den internasjonale straffedomstolen (ICC) en arrestordre mot Israels statsminister Benjamin Netanyahu og forsvarssjef Yoav Gallant for krigsforbrytelser og forbrytelser mot menneskeheten, inkludert sult som våpen, drap, fordrivelse og andre umenneskelige handlinger. Dette skjer i sanntid, begått med støtte fra vestlige stormakter. Ord uten handling redder ikke liv, sier en opprørt Tone Vale.

På LO-kongressen i mai 2025 var Ole Roger Berg delegat fra Fagforbundet Trøndelag. En video fra opplesningen av hans eget dikt My name is Palestine fikk 50 000 visninger og ble sett over hele verden. Ole Roger er tidligere mangeårig ambassadør. (Foto: Fagforbundet)

My name is Palestine

Hey, my name is Palestine, I've been a hostage for a long, long time
now it's time to set me free, from the river to the sea

From the beautiful beaches of Gaza, up to the holy mosque Al Aqsa
from the wide, open fields of the Jordan Valley, down to Balatas narrowest alley
my people live and love and fight and die, it's so hard it makes me cry

Some of us drink the Taybeh beer, others prefer the water clear
we can discuss what's wrong or right, but now we need to unite and fight
we need to tear down the wall of separation, and pass on the fight to the younger generation

We live in camps, but we want some more, we carry the keys to the grandmother's door
the flame for Palestine will forever burn – until we have the right to return
now the world must do what is right, come on and join us in our fight

Hey, my name is Palestine, I've been fighting for a long, long time
now it's time to brake me free, from the river to the sea

Det henger et Palestina-skjerf i gangen

Stoffet begynner å bli slitt.

Det lukter parfyme og tårer.

Det henger der helt stille, til neste gang jeg skal ut.

Det henger der og sier til meg at alle ordene ennå ikke er brukt opp.

Selv om vi ser de nyfødte babyene som døde av kulde.

Selv om vi ser matkonvoiene fra FN med kulehull.

Selv om vi ser mennesker løpe mot sammenraste sykehus.

Selv om vi ser helsepersonell som gjør så godt de kan, men de kan ikke mye,
de er utsultet, utarmet, utbrent og uten utstyr til å gi den hjelpen de egentlig kan gi.
Den hjelpen de er opplært til å gi og som pasientene deres trenger.

Selv om vi ser de kalde teltene.

Selv om vi ser de utbombede bygningene.

Selv om vi ser blikkene til våre medmennesker som lider.

Selv om vi ser alt sammen igjen og igjen slik at vi blir både matte, numne og motløse,
så er ikke ordene brukt opp.

De er vanskelige å finne, vonde å si, men de er der.

Fordi en annen verden er mulig.

Fordi medmenneskelighet, solidaritet, omsorg, omtanke og samhold er og blir
sterkere enn krig og ondskap.

Fordi mange av oss fortsatt har hjerter som banker for hele menneskeheten
– ikke bare for oss selv.

Silje Furuhaug-Sandum
ambassadør fra Trøndelag
6. januar 2025

Støtt oss

Bli Medlem

folkehjelp.no

Postboks 8844 Youngstorget
N-0028 OSLO

**Norsk
Folkehjelp**